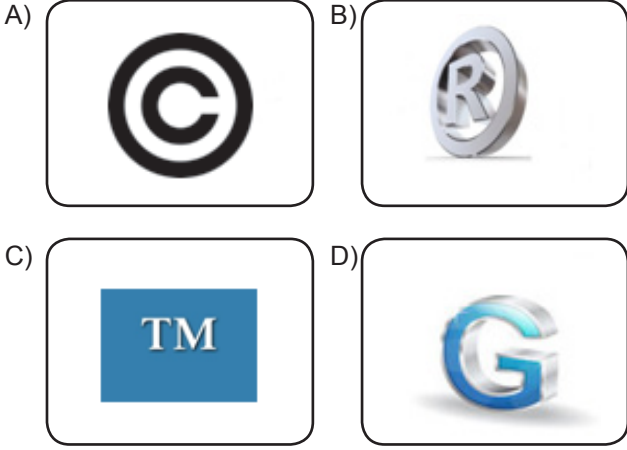

Bilim, Teknoloji ve Toplum - 2

1. Aşağıdaki görsellerden hangisi ürünlerin üzerindeki telif hakkı sembolüdür?

2. Gazi Mustafa Kemal yorulmaz bir okuyucu, büyük bir arayıcı, yüksek bir tenkitçi ve derin bir gözlemcidir.”

(Hasan Cemil Çambel)

Buna göre Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Araştırmacıdır.
- B) Okumayı sever.
- C) Bilgileri olduğu gibi kabul eder.
- D) Olayları iyi gözlemler.

3. Bir ürünün piyasaya korsan olarak çıkarılması aşağıdakilerden hangisine neden olur?

- A) Eser sahibinin emeğinin karşılığını alamamasına
- B) Sanat adamlarının çoğalmasına
- C) Yeni eserlerin teşvikine
- D) Devlete verilecek verginin artmasına

4. Atatürk, bilim ve teknolojinin toplumsal gelişim için önemli olduğunu vurgulamıştır. Bilimsel düşünme becerisinin halk içinde yayılması için çaba harcamış ve bu doğrultuda sosyal bilimlere başta olmak üzere sağlık ve teknoloji alanlarında çeşitli kurumlar açtırmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde bu doğrultuda açılan kurumlardan biri değildir?

- A) Türk Tarih Kurumu
- B) Ankara Dil, Tarih Fakültesi
- C) Türk Dil Kurumu
- D) Teknoparklar

5. Ceren ve arkadaşları araştırma için kütüphaneye gitmişler burada ulaştıkları bilgileri not almış, yaptıkları alıntılarını tırnak (" ") içinde kullanmışlar ve notların altına da konunun adı, yazarın adı, kitabın adı, cilt ve sayfa numaraları ve basım yılını yazmışlardır.

Buna göre Ceren ve arkadaşları aşağıdakilerden hangisine dikkat etmişlerdir?

- A) İnsan Hakları Sözleşmesine
- B) Telif ve Patent Hakkına
- C) Düşünce ve Hürriyet Hakkına
- D) Basın Hakkına

6. • Bilim ve sanat dallarında ortaya çıkan yeni kavramların Türkçe karşılıklarını bulmaktır.
• Türkçe'yi yabancı kelimelerin boyunduruğundan kurtarmaktır.

Sözü edilen amaçları gerçekleştirmek için Atatürk tarafından kurulan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk Tarih Kurumu
- B) Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
- C) Türk Dil Kurumu
- D) Maden Tetkik Arama

Bilim, Teknoloji ve Toplum - 2

7. Sosyal bilimler, toplum olaylarını, insanın sosyal ve kültürel faaliyetleri konusunda araştırma ve inceleme yapan bilim dallarını kapsar. Her sosyal bilim dalı insan yaşamının farklı bir alanını inceler.

Buna göre aşağıdaki bilim dallarından hangisi sosyal bilimler arasında sayılır?

- A) Matematik
B) Fizik
C) Kimya
D) Tarih

8. Bir bilim insanı araştırma basamaklarını kullanarak bir araştırma yapacaktır. Bu doğrultuda çalışmalara başlamış fakat planlanan araştırmanın aşamalarının hangi tarihler arasında tamamlanacağını belirleyememiştir.

Buna göre araştırma basamaklarından hangisinde sıkıntı yaşamıştır?

- A) İlgi ve yeteneğe göre konuyu belirlemesi
B) Problemin ortaya konması
C) Sürenin belirlenmesi
D) Mevcut bilgi birikimini derlemesi

9.

Dünyada her şey için; uygarlık için, hayat için, başarı için en hakiki mürşit ilimdir; fendir.

Mustafa Kemal ATATÜRK

Bu sözle Atatürk aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Sporun
B) Siyasetin
C) Bilimin
D) Ordunun

10. Son yıllarda bilim ve teknoloji alanında meydana gelen devrimsel gelişmeler her alanda olduğu gibi tıp alanında da kendini göstermiştir. Böylece birçok amansız hastalık karşısında ümit veren gelişmeler yaşanmıştır.

Buna göre tıp alanında meydana gelen teknolojik gelişmelerle, aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Hastanelere ihtiyacın kalmaması
B) Yapay kalp nakli yapılması
C) Kanserin tedavi edilmesi
D) İnsan ömrünün uzaması

11. Amerika'da bir üniversite öğrencisi internette müzik dosyası indirdiği ve bunu paylaştığı için dört plak şirketine 675 bin dolar ödemeye mahkûm edildi.

Buna göre üniversite öğrencisi hangi hakkı ihlal ettiği için ceza ödemek zorunda kalmıştır?

- A) İnsan haklarını
B) Telif ve patent hakkını
C) Haberleşme hakkını
D) Fikir hürriyeti hakkını

12. Aşağıda verilen tıp alanındaki gelişmelerden hangisinin toplumsal dayanışmaya katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Açık kalp ameliyatlarının yapılması
B) Kan bağıışı kampanyasının düzenlenmesi
C) Lazer ile gözlük kullanımının azalması
D) Şeker hastaları için insülin üretilmesi

Biçim Bilgisi (Çekim Ekleri ve Sözcüğün Yapısı)

1. Çekim ekleri, sözcüğe yeni bir anlam kazandırmaz. Ancak sözcüğün diğer sözcüklerle bağ kurmasını ve cümlede farklı görevler almasını sağlar. Yapım ekleri ise sözcüğe yeni bir anlam kazandırır.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) Zürafaların deri desenleri birbirinden farklıdır.
B) Birçok hayvan türünün parmak izi yoktur.
C) Zebraların çizgileri onların nüfus cüzdanıdır.
D) Ağaçlar yeryüzünün en eski canlılarındandır.

2. İyelik ekleri, bir varlığın kime ya da neye ait olduğunu bildiren eklerdir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde iyelik eki yoktur?

- A) Sesi duyunca herkes balkona koştu.
B) Eviniz hayırlı olsun, güle güle oturun.
C) Biraz önce masanın üstündeydi saatin.
D) Çalışmak istersen benim bilgisayarım müsait.

3. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görürsünüz
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birden fazla basit sözcük vardır.
B) Soru eki kullanılmıştır.
C) İyelik eki almış sözcükler vardır.
D) "Aynalar" sözcüğü hem yapım hem çekim eki almıştır.

4. Birden fazla sözcüğün, yeni bir kavramı, nesneyi, durumu karşılamak için bir araya gelip kaynaşmasıyla oluşan sözcüklere birleşik sözcük denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde birleşik sözcük yoktur?

- A) Masmavi denizi hayranlıkla izledik.
B) Oturma odasında iki tane çekyat vardı.
C) Aşağı mahalledeki gecekonduları dün yıkmışlar.
D) Akdeniz'de kavurucu sıcaklar başladı.

5. Yanımızdan geçiyor ağır ağır kervanlar
Bir derebeyi gibi kurulmuş eski hanlar

I
Biz bu sonsuz yollarda varıyoruz gitgide
II
İki dağ ortasında boğulan bir geçide
III

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin yapısı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Basit	Birleşik	Türemiş
B)	Türemiş	Basit	Birleşik
C)	Birleşik	Basit	Türemiş
D)	Birleşik	Türemiş	Basit

6. Sen, müsait vakti gelince rüzgârın,

I
Sonsuzluğa doğru kalkacak, sihirli
II
Bir gemi gibisin, göklerde demirli,
III
Ve ben, rıhtımında bekleyen bir yolcu
IV

Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerden hangileri hâl eki almıştır?

- A) I ve II. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

Biçim Bilgisi (Çekim Ekleri ve Sözcüğün Yapısı)

7. Kim bilir şimdi nerdesin?

I

Senindir yine akşamlar;

II

Merdivende ayak sesin

III

Rıhtım taşında gölgen var.

IV

Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerden hangisi bir varlığın kime ya da neye ait olduğunu bildiren bir ek almıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla

I

Köyümüz, köylümüz, memleketimiz.

II

Ah bu türküler,

Köy türküleri

Dilimizin tuzu biberi

Memleketin hâlini onlardan sor

III

Kitaplarda değil, türkülerde ara Yemen'i

Öleni, kalanı, gidip gelmeyi...

Ben türkülerden aldım haberi.

IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcükte çoğul eki ve hâl eki kullanılmıştır.
B) II. sözcük, yapıca türemiştir.
C) III. sözcük, ilgi eki almıştır.
D) IV. sözcükte iyelik eki vardır.

9. Yapım eki alan sözcüklere türemiş sözcük denir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi türemiş sözcüktür?

- A) Çok eskimiş bu eşyalar, artık yenilerini alalım.
B) Yarışma için gönüllü olanlar ayağa kalktı.
C) Törende okunan şiir herkesi duygulandırdı.
D) Bu programda farklı yörelerin yemekleri tanıtılıyor.

10. Bir çocuğun yetişkin bir insan olarak toplumun saygıdeğer

I

II

bir üyesi olması her toplumda önemsenmiştir. İlkel toplumlarda yetişkinliğe geçiş, çeşitli gelenek ve

III

IV

göreneklele belirlenmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

11. İstanbul'un parkları var uçsuz bucaksız

I

Çamlar, at kestaneleri, asırlık çınarlar

II

Bir renk senfonisi hâlinde yayılır kalbe

III

Bu şehrin parklarında eşsiz sonbahar

IV

Bu dörtlükteki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcüğün kökü isimdir.
B) II. sözcük gövde durumundadır.
C) III. sözcük hâl eki almıştır.
D) IV. sözcük yapıca türemiştir.

12. Aşağıda isim köklü ve fiil köklü sözcükler sınıflandırılırken bir yanlışlık yapılmıştır.

<u>İsim Köklü Sözcükler</u>	<u>Fiil Köklü Sözcükler</u>
şekerlik	sevgi
işçi	tuzlu
susuz	yapıcı
yakıt	bilgin

Buna göre hangi sözcükler yer değiştirirse bu yanlışlık giderilmiş olur?

- A) bilgin - şekerlik B) yakıt - tuzlu
C) susuz - sevgi D) işçi - yapıcı

Veri Analizi

1. Bir öğrencinin beş günlük ders çalışma süreleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: Günlük Ders Çalışma Süreleri

Günler	Ders Çalışma Süresi (dk.)
Pazartesi	32
Salı	68
Çarşamba	73
Perşembe	21
Cuma	46

Bu öğrencinin günlük ortalama ders çalışma süresi kaç dakikadır?

- A) 42 B) 48 C) 54 D) 73

2. Elif matematik yazılılarının ilk ikisinden 61 ve 56 puan almıştır.

Puanlarının ortalamasının 70 olması için Elif'in üçüncü yazılıdan kaç puan alması gerekir?

- A) 83 B) 87 C) 91 D) 93

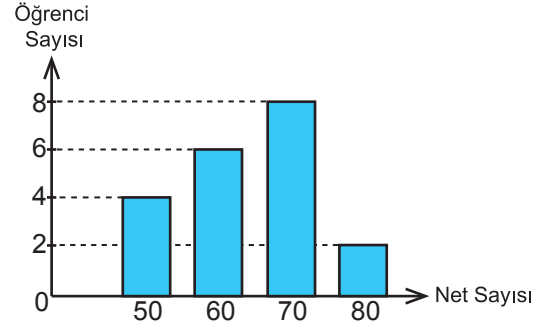
3. 8 kişilik bir grupta 3 erkek vardır. Erkeklerin kütlelerinin ortalaması 72 kg, kızların kütlelerinin ortalaması 54 kg'dır.

Tüm grubun kütlelerinin ortalaması kaç kilogramdır?

- A) 58,65 B) 59,25 C) 60,75 D) 63

4. Bir sınıftaki öğrencilerin deneme sınavında yaptıkları netlerin sayılarına göre dağılımı aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Grafik: Net Sayılarına Göre Öğrenci Dağılımı

Bu sınıftaki öğrenciler deneme sınavında ortalama kaç net yapmışlardır?

- A) 62 B) 63 C) 64 D) 65

5. Yaş ortalaması 23 olan 11 kişilik bir gruba 35 yaşında bir kişi daha katılırsa grubun yeni yaş ortalaması kaç olur?

- A) 24 B) 25 C) 27 D) 29

6. Aşağıdaki tabloda dörder yarışmacıdan oluşan dört takımın bir turnuvada aldığı sayıların yarışmacılara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo: Turnuvada Alınan Sayıların Takımlardaki Yarışmacılara Göre Dağılımı

Takımlar	Yarışmacılar			
	1.	2.	3.	4.
K	80	122	75	41
L	63	106	64	82
M	166	92	77	50
N	81	95	143	26

Buna göre alınan sayılardan oluşan veri grubunun açıklığının en büyük olduğu takım hangisidir?

- A) K B) L C) M D) N

Veri Analizi

7. 13, 44, x, 26, 38, 23 veri grubunun açıklığı 41 olduğuna göre x aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) 50 B) 54 C) 64 D) 67

8. Aşağıdaki tabloda beş kişiden dördünün yarışı bitirme süreleri verilmiştir.

Tablo: Kişilerin Yarışı Bitirme Süreleri

Kişiler	Yarışı Bitirme Süreleri (dk.)
İbrahim	84
Kemal	63
Oğuzhan	
Ahmet	75
Mehmet	59

Yarışı bitirme sürelerinin açıklığı 27 olduğuna göre Oğuzhan yarışı kaç dakikada bitirmiş olabilir?

A) 47 B) 52 C) 74 D) 86

9. Aşağıdaki tabloda bir ülkenin ithalat ve ihracat miktarlarının yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo: İhracat ve İthalat Miktarlarının Yıllara Göre Dağılımı

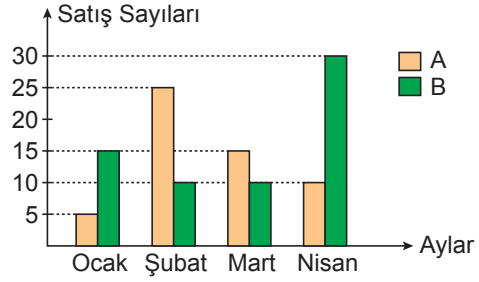
Yıllar	İhracat (Milyar Dolar)	İthalat (Milyar Dolar)
2015	135	241
2016	152	237
2017	152	252
2018	157	242

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İhracat miktarlarının ortalaması, ithalat miktarlarının ortalamasından azdır.
 B) İthalat miktarlarından oluşan veri grubunun açıklığı ihracat miktarlarından oluşan veri grubunun açıklığından fazladır.
 C) İthalat miktarlarının ortalaması 243 milyar dolardır.
 D) İhracat miktarlarından oluşan veri grubunun açıklığı 22 milyar dolardır.

10. Aşağıdaki grafikte bir mağazada satılan A ve B marka ürünlerin yılın ilk dört ayındaki satış sayıları gösterilmiştir.

Grafik: Ürünlerin Satış Sayıları

Buna göre hangi ay A ve B marka ürünlerin satış sayılarının açıklığı en küçüktür?

- A) Ocak B) Şubat
 C) Mart D) Nisan

11. Aşağıdaki veri gruplarından hangisinin açıklığı en büyüktür?

- A) 21, 25, 40, 34, 29
 B) 13, 15, 17, 19, 26
 C) 54, 43, 52, 49, 50
 D) 27, 34, 41, 30, 38

12. 25, 3, 14, x, 18, 8, 21 veri grubunun aritmetik ortalaması 13 olduğuna göre bu veri grubunun açıklığı kaçtır?

- A) 16 B) 19 C) 22 D) 23

Yakıtlar

1. I. Gaz yağı
II. İspirto
III. Taş kömürü

Yukarıda verilen yakıtlardan hangileri ham petrolün işlenmesiyle elde edilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.
C) II ve III.   D) I, II ve III.

2. Yakıtlar ile ilgili verilen,

- I. Katı, sıvı ve gaz yakıtlar olmak üzere üçe ayrılırlar.
II. Petrol ve doğal gaz fosil yakıtlardır.
III. Temel enerji kaynakları Güneş'tir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.
C) II ve III.   D) I, II ve III.

3. I. Linyit
II. Antrasit
III. Turba

Yukarıda verilenlerden hangileri kömür çeşididir?

- A) Yalnız III.   B) I ve II.
C) II ve III.   D) I, II ve III.

4. I. Doğal gaz
II. Petrol
III. Rüzgar

Yukarıdakilerden hangileri fosil yakıtlardandır?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.
C) I ve III.   D) I, II ve III.

5. Aşağıdakilerden hangisi yapay katı yakıtlara örnek olarak gösterilebilir?

- A) Odun kömürü
B) Linyit
C) Taş kömürü
D) Odun

6. Oluşum sürecinin milyonlarca yıl sürdüğü bazı enerji kaynaklarının günümüzdeki hızla tüketilmesi halinde kalan kullanım sürelerini gösteren tablo aşağıda verilmiştir.

Fosil Yakıtlar	Kalan Kullanım Süresi (Yıl)
Kömür	114
Doğal Gaz	53
Petrol	51

Tablodaki verilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Fosil yakıtların kullanım sürelerinin azalması onları kullanırken daha dikkatli ve tasarruflu olmamız gerektiğini göstermektedir.
B) Günümüzde bu yakıtlar geniş çapta kullanıldığından fosil yakıtların kalan kullanım sürelerinin azalması geleceğimizi tehdit etmektedir.
C) Kömürün kalan kullanım süresinin uzun olması, diğer fosil yakıtlara göre daha az kullanıldığını göstermektedir.
D) Fosil yakıtların kalan kullanım süresinin azalması yenilenebilir enerji kaynaklarına önem verilmesi gerektiğini göstermektedir.

Yakıtlar

7. Aşağıdakilerden hangisi katı yakıtlardan değildir?

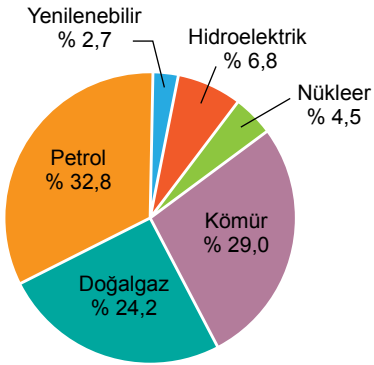
- A) Fuel - oil   B) Odun
C) Kok kömürü   D) Antrasit

8. • Güneş
• Rüzgâr
• Hidroelektrik
• Jeotermal
• Biyokütle

Yukarıda verilen enerji türlerinin ortak özelliği nedir?

- A) Sıcak sudan elde edilmeleri
B) Canlı atıklarından elde edilmeleri
C) Yenilenebilir enerji kaynağı olmaları
D) Sadece elektrik elde etme amacıyla kullanılmaları

9. Aşağıdaki grafik 2015 yılı Dünya geneli enerji tüketim oranlarının kaynak bazlı dağılımını göstermektedir.

Bu grafiğe göre,

- I. Doğal kaynaklardan elde edilen ve kendini yenileyebilen enerjinin, toplam enerji tüketimi içerisindeki payı %9,5 kadardır.
II. Yapılan yatırımlar sayesinde yenilenebilir enerjinin tüketim oranları giderek artmaktadır.
III. Tüketilen enerji çeşitlerinin büyük çoğunluğunu fosil yakıtlar oluşturmaktadır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I.   B) I ve III.
C) II ve III.   D) I, II ve III.

10. Fosil yakıtların insan sağlığına zararları konusunda sunum hazırlayan bir öğrenci,

- I. Solunum sistemi rahatsızlıklarında artış
II. Cilt hastalıklarında artış
III. Soba zehirlenmeleri

örneklerinden hangilerini kullanabilir?

- A) I ve II.   B) I ve III.
C) II ve III.   D) I, II ve III.

11. Fosil yakıt kullanımının artması ile atmosfere salınan sera gazları miktarı artmıştır. Bu durum sebebiyle dünyamız küresel ısınma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi küresel ısınmanın beklenen etkilerinden değildir?

- A) Tarımsal üretimin azalması
B) İklim değişikliklerinin yaşanması
C) Deniz seviyesinin alçalması
D) Kutup buzullarının erimeye başlaması

12.

**FACİADAN SON ANDA
DÖNÜLDÜ**

İstanbul'da sobadan sızan gazdan zehirlenen aile ölümden döndü. Aile, olay yerine gelen 112 Acil Servis ekiplerinin müdahalesi ile kurtarıldı. Olay kuvvetli esen lodos nedeniyle yaşandı. Ailenin baca temizliği yaptırmadığı ve sobanın bulunduğu odada yattığı öğrenildi.

Yukarıda verilen haberde, ailenin zehirlenmesine neden olan gaz, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal gaz   B) Karbonmonoksit
C) Oksijen   D) Azot

